

Villkor

Budbil

Gäller från och med 2015-02-01

Villkor Budbil

Försäkringens omfattning framgår av försäkringsavtalet som består av

- försäkringsbrev eller försäkringsbevis med specifikationer och särskilda villkor
- detta villkor
- allmänna avtalsbestämmelser AB-DF
- försäkringsavtalslagen (2005:104, FAL)
- övrig svensk rätt

Försäkringsbrevet eller försäkringsbeviset med specifikationer och åsatta försäkringsvillkor gäller före dispositiva lagregler. Innehåller de olika delarna av försäkringsavtalet motstridiga bestämmelser gäller tolkningsföreträde i den ordning som anges ovan, dock alltid så att särskilda regler har företräde framför generella.

Samtliga villkor är indelade efter ett gemensamt system, vilket medför att numreringen inte alltid är löpande.

Kursiv stil anger när ord, uttryck eller begrepp finns förklarade i kapitel Definitioner – Förklaringar i Allmänna avtalsbestämmelser och Definitioner – Förklaringar AB-DF.

BUDBILSFÖRSÄKRING	4
FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR BUDBIL 2015-02-01	5
1. Allmänna försäkringsvillkor	5
1.1 Vilka fordon försäkringen gäller för.....	5
1.2 Var försäkringen gäller	5
1.3 Vad försäkringen gäller för	5
1.4 Bestämmelser om premieberäkning.....	5
1.5 Självrisker	6
2. Trafikförsäkring	6
2.1 Trafikskadelagen, TSL.....	6
2.2 Självrisker	7
3. Kaskoförsäkring.....	7
3.1 Vad som ingår i kaskoförsäkringen.....	7
3.4 Brandförsäkring.....	9
3.5 Glasrutförsäkring.....	9
3.6 Stöldförsäkring.....	9
3.7 Försäkring vid skadegörelse.....	10
3.8 Bärningsförsäkring.....	11
3.9 Rättsskyddsförsäkring för fordonet	12
3.11 Djurkollisionsförsäkring.....	14
3.15 Vagnskadeförsäkring.....	15
4. Tilläggförsäkringar	17
4.1 Avbrottsförsäkring.....	17
4.3 Trafikolycksfall.....	18
4.5 Rörelseförsäkring - Budbilsföretag.....	20
4.5.2 Rånförsäkring.....	21
4.5.3 Rättskydd för verksamheten	22
4.5.5 Ansvarsförsäkring för verksamheten	26
5. Särskilda försäkringsvillkor.....	29
5.2 Avställningsförsäkring.....	29

BUDBILSFÖRSÄKRING

Försäkringens omfattning framgår av försäkringsbrevet som tillsammans med detta villkor och övriga åsatta försäkringsvillkor utgör försäkringsavtalet. Innehåller försäkringsbrev, Allmänna avtalsbestämmelser AB-DF och detta villkor motstridiga åtaganden eller bestämmelser har försäkringsbrevet tolkningsföreträde framför detta villkor som i sin tur har företräde framför Allmänna avtalsbestämmelser, AB-DF.

Samtliga villkor är indelade efter ett gemensamt system, vilket medför att numreringen inte alltid är löpande.

Sammanfattning

Detta är en översiktlig beskrivning av försäkringen. Det fullständiga försäkringsvillkoret följer efter denna sammanfattning.

Försäkringsbrev samt övriga försäkringshandlingar

Av försäkringsbrevet framgår vad som är försäkrat och vilken omfattning försäkringsskyddet har. Det framgår även under vilken tid avtalet gäller och vad premien är. Försäkringsbrev, försäkringsvillkor och eventuella kundmeddelanden är den sammantagna dokumentation som beskriver försäkringsskyddet.

Var försäkringen gäller

Om inte annat framgår av försäkringsbrevet, gäller försäkringen i de länder som är anslutna till det s.k. Gröna-Kort-området och vid transport mellan dessa länder.

Självrisker

Vid varje skadetillfälle får försäkringstagaren själv stå för den första delen av kostnaden - självriskan. Självriskerna varierar beroende på vilken del av försäkringen som berörs. Självriskerna framgår av ditt försäkringsbrev. I vissa fall gäller särskilda självrisker. Dessa finns angivna under respektive avsnitt i försäkringsvillkoret

Behovsanpassa försäkringen

Försäkringen är flexibel vilket gör det möjligt att anpassa skyddet efter försäkringstagarens behov. Grundläggande är den lagstadgade trafikförsäkringen. Därutöver finns kaskoförsäkring som är ett försäkringsskydd för skador som kan drabba fordonet såsom, stöld, brand, vagnskada mm. Vid godstransporter bör skyddet kompletteras med en transportör-ansvarsförsäkring (se separat villkor).

Trafikförsäkring

Trafikförsäkring är ett lagstadgat krav. Trafikförsäkringen ersätter personskador och vissa egendomsskador enligt reglerna i Trafikskadelagen. Den gäller inte för skador på eget fordon och inte heller för skador på egendom som transporteras med fordonet.

Kaskoförsäkring

Kaskoförsäkringen ersätter skador på fordonet och utrustning som hör till fordonet. Av avsnitt 3 framgår hur försäkringsskyddet inom Kaskomomentet är utformat.

Ljud- och bildutrustning dvs. system för underhållning, information och kommunikation, ersätts endast om utrustningen är konstruerad för att enbart användas i fordonet. Mobiltelefon ersätts inte. Se punkt 3.1.1

Rättsskydd

Moderna betalar advokat- och rättegångskostnader i vissa tvistemål. Viktiga undantag och begränsningar finns. Mer information om detta under punkt 3.9 Rättsskydd.

Begränsningar i kaskoskyddet

Försäkringen har vissa begränsningar i kaskoskyddet. Här följer de viktigaste begränsningarna men vi betonar att det är vad som framgår av villkorstexten under respektive moment, som gäller. Begränsningar finns beträffande högsta ersättningsbelopp, se punkt 3.2 allmänna regler kring kaskoskyddet samt 3.6 som beskriver vissa begränsningar när det gäller stöldskador.

Stöldförsäkringen gäller inte för skada om någon som tillhör ditt hushåll eller ditt företag tar fordonet utan lov och använder det eller om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov. Försäkringen gäller inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott.

Säkerhetsföreskrifter

I villkoren finns angivna regler - säkerhetsföreskrifter - om vad försäkringstagaren ska göra för att förhindra eller begränsa skador. Ta del av säkerhetsföreskrifterna redan nu. Dels finns de under respektive avsnitt för stöld, brand, vagn etc. samt under Allmänna avtalsbestämmelser, AB-DF, som är ett separat villkor. Om inte villkoren i Allmänna avtalsbestämmelser följs, kan ersättningen minskas eller helt utebli.

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR BUDBIL 2015-02-01

1. Allmänna försäkringsvillkor

1.1 Vilka fordon försäkringen gäller för

Personbil och lättlastbil använd i yrkesmässig trafik.

1.2 Var försäkringen gäller

Om inte annat sägs i dessa villkor gäller försäkringen inom det så kallade Gröna Kort-området och transport mellan dessa länder.

Trafikförsäkringen gäller i hela världen enligt Trafikskadelagen för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

Beträffande försäkring för avställt fordon, se punkt 5.2.1

1.3 Vad försäkringen gäller för

1.3.1 Vad som ingår i försäkringen

Av försäkringsbrevet framgår vilka av följande försäkringsformer som ingår i försäkringsavtalet.

Trafikförsäkring

Delkasko

- Brandförsäkring
- Glasrutförsäkring
- Stöldförsäkring inkl försäkring vid skadegörelse
- Bärgning
- Rättsskydd för fordonet
- Krisförsäkring
- Försäkring vid djurkollision

Vagnskadeförsäkring

Tilläggsförsäkringar;

- Avbrottsförsäkring
- Trafikolycksfall
- Rörelseförsäkring – Budbil

Transportöransvar (se separat villkor)

Avställningsförsäkring

1.4 Bestämmelser om premieberäkning

Uppgifter till grund för premieberäkning.

1.4.1 Premieberäkning

Premien är beräknad bland annat efter de uppgifter som framgår av försäkringsbrevet. Om försäkringstagaren lämnar oriktiga eller ofullständiga uppgifter när försäkringen tecknas gäller vad som sägs i Allmänna avtalsbestämmelser, Upplysningsplikt.

Premien för vagnparksavtal (VPA) beräknas preliminärt vid försäkringstidens början. Efter avstämning av förändringar i fordonsbeståndet under försäkringstiden debiteras slutlig premie, vilken således kan bli högre eller lägre än preliminär premie. Avstämning sker efter försäkringsårets slut, eller under försäkringsåret om försäkringstagaren så önskar.

1.4.2 Premiepåverkan vid skada

Moderna äger rätt att justera premien och eller självrisk vid skadeutbetalning. Detta sker i samband med kommande årsförfallodag.

1.5 Självrisker

Gäller trafikförsäkringen med självrisk måste den alltid betalas utöver annan självrisk. Om försäkringstagaren drabbas av flera skador vid samma tillfälle gäller försäkringen med en självrisk, den högsta, enligt följande:

- då ersättning skall lämnas från flera försäkringsformer i fordonsförsäkringen
- då ersättning skall lämnas från både fordons- och företagsförsäkring i Moderna
- då ersättning skall lämnas från både fordons- och transportörsvarsförsäkring i Moderna. Detta gäller dock inte vid fel riskklass i transportörsvarsförsäkringen. I sådana fall tillämpas minst två självrisker.

Försäkringen gäller med högst två självrisker

- om försäkringstagaren har flera fordon försäkrade i Moderna och dessa skadas vid samma tillfälle genom brand-, stöld- eller glasskada eller genom skadeörelse orsakad av annan person, eller annan yttre olyckshändelse.

2. Trafikförsäkring

2.1 Trafikskadelagen, TSL

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen för person- och sakskada som är en följd av trafik med det försäkrade fordonet. Trafikförsäkringen är obligatorisk. Ägaren av fordonet måste ha Trafikförsäkring enligt lag, såvida inte fordonet är avställt eller på annat sätt inte omfattas av trafikskadelagen.

Har till motordrivet fordon som omfattas av Trafikskadelagen, kopplats fordon av annat slag, tillämpas lagens bestämmelser om skada i följd av trafik med motordrivet fordon på fordonskombinationen i sin helhet.

Om ägaren av fordonet inte tecknar trafikförsäkring eller betalar premien kommer ägaren bli krävd av Trafikförsäkringsföreningen på en avgift som är betydligt högre än premien.

Trafikförsäkring gäller inte för skador på fordonen och inte för egendom som transporteras med fordonen.

Högsta ersättning är 300 miljoner kr.

2.1.2 Följande ersätts utöver bestämmelserna i trafikskade- lagen (TSL)

2.1.2.1

Skadade kläder och andra tillhörigheter som skadad förare, passagerare eller annan person hade på sig när skadan hände. Vi ersätter dock inte skador på eller förlust av värdeföremål som t ex kameror, ringar och smycken och inte heller pengar eller värdehandlingar. Högsta ersättning är ett halvt prisbasbelopp per person.

2.1.2.2

Vid skada på egendom kan ersättning minskas (jämkas) om den som drabbats av skadan varit medvällande, dvs. själv haft skuld i att skadan inträffat. Oavsett detta betalar försäkringen full ersättning upp till 25 % av prisbasbeloppet. För den del av skadan som överstiger 25 % av prisbasbeloppet minskas ersättningen enligt reglerna i TSL.

Denna utvidgade rätt till ersättning gäller inte

a) vid skada på;

- motordrivet fordon
- fordon som är kopplat till motordrivet fordon
- spårbundet fordon
- egendom som transporteras med fordon som nämns ovan
- egendom som tillhör försäkringstagaren eller det försäkrade fordonets brukare eller förare

b) om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

2.1.3 Modernas åtagande

Vi förhandlar med den som kräver ersättning och vid rättegång betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäliga och överensstämmer med vårt intresse i rättegången. Vi är inte bundna av att du, utan godkännande av oss, tar på dig skulden för en skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning. Om du drabbas av ersättningsbar personskada och vi i samråd med dig bedömer det nödvändigt med juridiskt ombud betalar vi också ombudskostnader som är nödvändiga och skäliga för att ta tillvara din rätt till ersättning vid skadereglering utom rätta. Ersättning för ombudskostnader omfattar ombudets skäliga tidsåtgång för nödvändiga åtgärder i ärendet och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet respektive enligt brottmålstaxan. Beträffande vilka ombud som anlitas gäller samma regler som för Rättsskyddet, se punkt 3.9.

Den som kan ha rätt till statlig rättshjälp ska i första hand ansöka om detta. Vi ersätter inte de kostnader som skulle ha betalats av allmänna medel om ansökan hade gjorts.

2.1.4 Mervärdesskatt

Försäkringstagaren skall på begäran utnyttja sin avlyftningsrätt för att återbetala mervärdesskatt som utbetalats till skadelidande.

2.2 Självrisiker

Trafikförsäkringen gäller med självrisk om det framgår av försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren. Om mer än en självrisk gäller vid samma skada sammanläggs självrisikbeloppen.

2.3.1 Särskilda självrisiker

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 10 % av prisbasbeloppet

- om föraren kört fordonet utan giltigt körkort
- om läraren/eleven vid övningskörning inte uppfyllt de regler som gäller för övningskörning
- om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
- om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Försäkringstagaren ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk. Vi kan överlåta vår fordran på obetald självrisk till Trafikförsäkringsföreningen.

Moderna får dock av fysisk person för en och samma skada inte kräva mer än 10 % av prisbasbeloppet. Detta gäller även om summan av gällande självrisiker enligt 2.3.1 – 2.3.3 är högre.

Dessutom har Moderna rätt att av skadevällaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i trafikskadelagen (TSL). Se Allmänna avtalsbestämmelser 1:47 Återkrav.

2.3.2 Självrisk vid kollision med luftfarkost

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 20 prisbasbelopp om skada hänt då fordonet kolliderat med luftfarkost eller delar till sådan.

2.3.3 Särskild självrisk vid kollision med tåg

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 5 prisbasbelopp om skada hänt då fordonet kolliderat inom det av Trafikverket bestämda spårområdet, med järnvägsfordon/tåg eller delar till sådant.

2.3.4 Ingen självrisk

Försäkringstagaren behöver inte betala någon självrisk

- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- om skadan hände medan fordonet var stulet/tillgripet
- om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade fordonet
- om försäkringstagaren kan visa att annan person eller föraren ensam vållat skadan.

3. Kaskoförsäkring

3.1 Vad som ingår i kaskoförsäkringen

Av försäkringsbrevet framgår vilka av dessa försäkringsformer som ingår i ditt försäkringsskydd.

3.1.1 Försäkrad egendom

- a) fordonet
- b) utrustning i eller på fordonet som hör till fordonet och kan anses vara normalt för ett fordon av samma slag, fabrikat och användningssätt som det försäkrade, dock ej reservdelar.
- c) avmonterad fordonsdel eller utrustning som ersatts av annan fordonsdel eller utrustning enligt b) upp till 3 prisbasbelopp.
- d) egendom som tillhör eller hyrs av försäkringstagaren och som är avsedd att användas i företagets verksamhet upp till ½ prisbasbelopp. Mobiltelefon ingår inte.

Ljud och bildutrustning som inte ingår i fordonets standardutrustning, ingår endast om den är fast monterad och konstruerad enbart för att användas i fordonet

3.1.2 Beloppsbegränsningar

Extraljus utöver ordinarie ersätts med högst 10 000 kr.

Försäkringen gäller inte för utrustning som enligt lag är förbjuden att använda.

Begränsning

Försäkringen gäller inte för utrustning som enligt lag är förbjuden att använda.

3.1.3 Försäkrat intresse

Försäkringen avser endast försäkringstagarens eget ekonomiska intresse. Dessutom avser försäkringen försäkringstagarens intresse i utrustning enligt 3.1.b Försäkrad egendom som är lånad, hyrd eller ägd av fordonets brukare.

Har fordonet köpts på avbetalning eller kredit har Moderna rätt att lämna ersättning till säljaren. Sådan ersättning lämnas högst med säljarens återstående fordran enligt reglerna i konsumentkreditlagen eller lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare med flera.

Om försäkringstagaren hyrt (leasat) fordonet har Moderna rätt att lämna ersättning till ägaren.

3.2.1 Säkerhetsföreskrifter

- Föraren ska ha giltigt körkort eller förarbevis. Vid övningskörning, ska lärare och elev uppfylla kraven för tillåten övningskörning. I annat fall sätts ersättningen ned med hundra procent. Nedsättningen kan minskas om särskilda skäl föreligger. Ersättning kan dock lämnas om du kan visa att skadan uppkommit oberoende av detta.
- Fordonet får inte köras av förare som är straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.
- Fordonet får inte användas om det belagts med körförbud.

Om säkerhetsföreskrift inte följts

Se Allmänna avtalsbestämmelser 38.20 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

3.2.2 Generellt för kaskoförsäkringen gäller

3.2.2.1 Försäkringen gäller inte vid skada

- som skett när fordonet använts inom inhägnat tävlingsområde.
- som inträffat under tävling med fordonet, eller träning inför sådan tävling, uppvisning eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former.
- som består i slitage, förbrukning eller som orsakats av bristfälligt underhåll eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd.
- om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål, eller om fordonet använts i polisiär verksamhet t.ex. utryckningskörning
- som fabrikant eller annan ansvarar för enligt lag eller som kan ersättas via garanti eller annat åtagande.

Stöldförsäkringen ersätter dock ovanstående skadehändelser.

3.4 Brandförsäkring

3.4.1 Försäkringen gäller för skada

- genom brand, brand som anlagts av tredje man*, åskslag eller explosion.
- på elektriska kablar genom kortslutning samt direkta följdskador på strömförbrukare.

* Med tredje man menas annan än dig själv som handlat utan ditt samtycke.

Försäkringen gäller inte för skada

- på ljuddämpare, däck och slangar genom brand eller explosion i dessa
- på elektrisk motor, styrdon och strömförbrukare genom brand eller kortslutning i dessa
- på grund av vagnskada före eller efter och i omedelbar anslutning till brandskadan. Vagnskadan kan ersättas genom vagnskadeförsäkringen.
- i samband med stöld eller tillgrepp som inträffade före brandskadan. Skadan kan ersättas genom stödförsäkringen.

Anmärkning

- Med brand avses eld som kommit lös.
- Med kabel avses isolerad ledning mellan strömkälla och komponent/förbrukare.
- Med kortslutning menas överledning mellan kabel och annan ledare som normalt inte är i kontakt med varandra.

3.4.2 Säkerhetsföreskrift

- Anordning som används för att ge starthjälp till, värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska vara godkänd för detta ändamål.
- Starkströmsanordning som används i fordonet skall vara provad och godkänd
- Fabrikantens anvisningar ska följas.
- Föreskrifter ska iaktas som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet i regel förvaras.
- Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.
- Svetsningsarbete i fordonet får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits, som friläggning och demontering av brännbart material. Brandsläckare ska finnas till hands.

Om säkerhetsföreskriften inte följs

Se Allmänna avtalsbestämmelser 38.20 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

3.4.3 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbrev.

3.5 Glasrutförsäkring

3.5.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada på vindruta, sidoruta eller bakruta som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats.

3.5.2 Försäkringen gäller inte för skada

- som hänt vid kollision, vältning eller när fordonet körts av vägen
- genom skadegörelse
- genom stöld
- som hänt under tävling med fordonet eller under träning för tävling.

3.5.3 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbrev. Vid reparation av glasruta är självrisiken 100 kr/ stenskott.

3.6 Stödförsäkring

3.6.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada genom stöld, tillgrepp, eller rån av fortskaffningsmedel. Vi ersätter också skador som uppstått vid försök till stöld eller tillgrepp. Försäkringen gäller dessutom för skada som uppstått genom uppsåtlig skadegörelse i samband med sådan händelse.

Vid förlust av fordonet utgår ersättning om det inte kommit tillrätta inom 30 dagar från det att anmälan till polismyndigheten gjorts samt anmälan gjorts till Moderna. polisanmälan och anmälan till Moderna.

För viss annan utrustning gäller särskilda beloppsgränser, se punkt 3.1.2. För att försäkringen ska gälla utrustning enligt 3.1.1.b) krävs att utrustningen är fast monterad i fordonet eller förvarad i fordonet. Se även 3.6.3 säkerhetsföreskrifter

3.6.2 Försäkringen gäller inte för skada

- om någon som tillhör ditt hushåll tar fordonet utan lov och använder det (tillgrepp)
- om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov (olovligt brukande)
- vid bedrägeri- eller försäkringsbrott

Med någon som tillhör ditt hushåll menar vi person som är folkbokförd och bor på samma adress som försäkringstagarens, förutsatt att ni har gemensamt hushåll.

Anmärkning

Begreppet stöld är definierat i Brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör en annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det. Tillgrepp av fortskaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det. Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är i stället olovligt brukande, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning. Försäkringen gäller då inte. Av samma skäl gäller försäkringen inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott, t ex om en hyrd bil inte återlämnas.

3.6.3 Säkerhetsföreskrift

a) När fordonet lämnas skall tändningslåset låsas och nyckeln får inte lämnas kvar i tändningslåset eller i själva fordonet. Detta gäller även vid lastning och lossning. Tändningsnyckeln, nyckelkort eller liknande får således inte förvaras i eller i närheten av fordonet, och skall i övrigt förvaras aktsamt. Nycklarna, nyckelkort eller liknande får inte ha uppgift om namn, adress eller registreringsnummer. När fordonet lämnats ska egendom som förvaras i fordonet och inte är fast monterad vara inlåst i fordonet. Fordonsdel eller utrustning som inte är fast monterad ska förvaras i låst garage eller annan låst lokal som försäkringstagaren ensam har tillgång till.

b) Om det av försäkringsbrevet framgår att Moderna kräver särskilt stöldskydd skall fordonet utöver ordinarie stöldskydd vara försett med av Moderna godkänd spårsändarutrustning som ska vara i funktion.

Om säkerhetsföreskriften inte följs

Ersättningen kan minska eller utebli enligt Allmänna avtalsbestämmelser 38:2 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift.

3.6.4 Självrisiker

Självrisiken framgår av försäkringsbrevet.

3.6.4.1 Spårutrustning

Om fordonet, vid stöld av hela fordonet, var utrustat med spårsändarutrustning som var i funktion vid stöldtillfället, gäller försäkringen utan självrisk.

3.6.4.2 Extra självrisk utanför EES området med undantag för Andorra och Schweiz.

Vid stöld av hela fordonet gäller dock att självrisiken är 1 Prisbasbelopp om stölden sker utanför EES området med undantag för Andorra och Schweiz. Dock gäller att om högre självrisk valts än 1 Prisbasbelopp är det den valda självrisiken som gäller.

3.6.5 Särskilt stöldskydd

Det framgår av försäkringsbrevet om Moderna kräver särskilt stöldskydd, det kan i så fall avse larm, elektronisk starspär eller spårsändarutrustning.

3.7 Försäkring vid skadegörelse

3.7.1 Omfattning

Kaskoförsäkringen gäller för skada som uppkommit på fordonet genom skadegörelse av annan person. För fordon med gällande vagnskadegaranti gäller försäkringen enbart för självrisiken på vagnskadegarantin. Inträffad skada skall polisanmälas.

3.7.2 Självrisk

Självrisiken är densamma som gäller för stöldförsäkringen enligt försäkringsbrevet. Observera att självrisikens storlek inte påverkas av förekomsten av inbrottslarm, elektronisk startspär eller spårsändare.

3.7.2.1 Extra självrisk utanför EES området med undantag för Andorra och Schweiz.

Vid skadegörelse gäller dock att självriskens är 1 Prisbasbelopp om skadegörelsen sker utanför EES området med undantag för Andorra och Schweiz. Dock gäller att om högre självrisk valts än 1 Prisbasbelopp är det den valda självriskens som gäller.

3.8 Bärgningsförsäkring

3.8.1 Vad försäkringen gäller för

Om skada är ersättningsbar, ersätter vi nödvändig bärgning till närmaste verkstad som kan reparera. Vid skada utomlands betalar vi även transport till närmaste verkstad i Sverige som kan reparera, om vi anser att sådan transport är nödvändig. Efter stöld eller tillgrepp ersätter vi dina skäligen kostnader för att hämta fordonet. Finns särskilda skäl kan vi hämta fordonet. Vi avgör om transport till fordonets hemort eller till annan ort ska betalas.

För fordon som är minst halvförsäkrat i Moderna ingår bärgningsförsäkring. Försäkringen gäller vid driftstopp under färd på grund av motor-, växellåds- eller transmissionshaveri. Försäkringen gäller även vid bärgning av oskadat fordon (till exempel vid fastkörning).

Förlust eller olägenhet på grund av att fordonet inte kunnat användas betalas endast om vi särskilt åtagit oss detta enligt försäkringsavtalet.

3.8.2 Ersättningsregler

- Ersättning lämnas för skälig bärgningskostnad till närmaste verkstad som kan reparera skadan eller till försäkringstagarens hemadress, om kostnaden inte blir högre.
- Transport av oreparerat fordon ersätts till fordonets hemort inom Sverige, endast om skadan skett utomlands.
- Kostnaden för hämtning eller hemtransport av fordon ersätts med högst ett belopp som svarar mot fordonets värde efter skadan.
- Hämtning av oskadat eller reparerat fordon ska ombesörjas av försäkringstagaren. Skäliga kostnader ersätts.
- Om driftstoppet inträffat utanför Sverige ersätts enbart merkostnaden. Den kostnad försäkringstagaren/brukaren normalt skulle haft för resan (drivmedel, olja, färjebiljett och eventuellt hotell med mera) ska dras av från ersättningen.
- Försäkringen gäller för bärgning till närmaste lämpliga verkstad på grund av driftstopp som inträffat under färd, eller i anslutning till färd, med fordonet.

Undantag

Försäkringen gäller inte

- a) om händelsen inträffat vid driftstopp på grund av brist på drivmedel
- b) för merkostnad avseende transporterat gods
- c) om ersättning till någon del kan utgå genom annan objektsförsäkring, garanti eller räddningsabonnemang
- d) för skada som inträffar när fordonet körs på fruset vatten, om det inte körs på vinterväg som Trafikverket ansvarar för.

3.8.3 Försäkringen gäller inte

Om fordonet används för militärt ändamål.

Dessutom tillämpas punkt 3.1.3 Gemensamma regler för kaskoförsäkring.

3.8.4 Självrisk

Självriskens är normalt 1 000 kr om inte annat framgår av försäkringsbrevet.

3.8.5 Säkerhetsföreskrifter

- a) Fabrikantens anvisningar för skötsel, underhåll, service och dylikt skall följas.
- b) Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning för fordonet.
- c) Gällande bestämmelser för kör- och vilotider skall följas.

Dessutom gäller föreskrifter för kaskoförsäkring punkt 3.1 och 3.15.2 Säkerhetsföreskrifter för Vagnskadeförsäkring.

Om säkerhetsföreskrift inte följs kan ersättning minskas eller helt sättas ner. Se Allmänna avtalsbestämmelser 38.20 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

3.9 Rättsskyddsförsäkring för fordonet

3.9.1 Vem försäkringen gäller för

Försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de försäkrade) i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

3.9.2 När försäkringen gäller

Rättsskydd lämnas om försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det inte gått längre tid än 10 år.

Anmälan ska ske senast inom tre år från när ombud anlitas eller från det misstanken om brott delgivits försäkrad. Om detta inte sker upphör rätten till rättsskydd. Ersättningsanspråk, ombuds fakturor ska framställas till Moderna inom 6 mån, framställs anspråk senare är bolaget fritt från ersättningskyldighet.

3.9.3 Var försäkringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområde, Gröna kortområdet.

3.9.4 Vad försäkringen gäller för

Tvister

Försäkringen gäller för tvist som kan prövas som tvistemål av allmän domstol inom Norden. Försäkringen gäller också i resningsmål, om resning beviljas. Försäkringen gäller även för tvist angående skadestånd som prövas inom ramen för brottsmål, där du är målsägande. Tvist eller mål som handläggs utanför Norden ersätts med skäligena och nödvändiga kostnader.

Brottsmål

Försäkringen gäller för brottmål om den försäkrade misstänks eller åtalas för

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter
- vållande till annans död
- vållande till kroppsskada eller sjukdom

Kan du visa att åtal mot dig för grov vårdslöshet i trafik, grovt vållande till annans död, grovt vållande till kroppsskada eller sjukdom, genom dem som vunnit laga kraft, inte bedömts som grov, gäller försäkringen.

Ersättningsgilla kostnader

Nödvändiga och skäligena kostnader från det att tvist uppstått eller brottsmisstanke delgivits försäkrad samt utredningskostnader beställda av ditt ombud som du inte kan få betalda av motpart, staten eller annan.

Försäkringen ersätter

- Ombudsarvoden högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen årligen fastställer i vissa mål. Ersättningen betalas till ombudet.
- Rättegångskostnader – både den försäkrades egna och sådana som han efter domstolsprövning förpliktas att utge. I sådana mål gäller försäkringen även för resning, dock endast om resning beviljats.
- Rättegångskostnader som den försäkrade vid förlikning eller återkallelse av talan åtagit sig att betala till motpart under förutsättning att den försäkrade gör det sannolikt att domstolen skulle ha ålagt den försäkrade att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.
- Kostnader för skiljeförfarande – både den försäkrades egna och sådana som han förpliktigas utge – med undantag för ersättning till skiljemännen.

3.9.5 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för tvist

- där värdet av vad som yrkas är lägre än 0,5 prisbasbelopp och därmed ska handläggas enligt reglerna 1 kap 3 d § rättegångsbalken (småmål). Dessa undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet.
- där den försäkrade, inte försäkrat yrkesmässig uthyrning av fordon, i tvist som avser fordran eller annat anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet
- eller förundersökning och brottmål där misstanke eller åtal avser
- hastighetsöverträdelser enligt Trafikförordningen
- körning mot rött ljus enligt Trafikförordningen
- brott för vilket stadgas strängare straff än böter, till exempel rattfylleri
- olovlig körning
- där försäkrad är käreandepart och tvisten ska handläggas enligt lagen om grupprättegång (2002:599)
- som har samband med äktenskapsskillnad, upplösning av partnerskap eller samboförhållande, oavsett vad tvisten gäller och när den uppkommer
- där den försäkrade inte har befoget intresse av att få sin sak prövad
- som uppkommit mellan företag eller inom samma koncern eller mellan delägare som omfattas av detta försäkringsavtal.

3.9.5.1 Försäkringen gäller inte heller för kostnader som avser

- ombudskostnader som uppkommer innan tvist uppstått eller du delgivits misstanke om eller åtalats för brott
- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle
- verkställighet av dom, beslut eller avtal.

3.9.5.2 Försäkringen gäller inte heller för merkostnader som kan uppstå genom att den försäkrade

- anlitat flera ombud eller byter ombud
- anlitar annat ombud än vad som är lämpligt med hänsyn till orten där verksamheten bedrivs eller ärendets natur
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarit försumligt.

3.9.6 Självrisk och högsta ersättningsbelopp

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

Genom försäkringen betalar vi vid varje tvist högst 4 prisbasbelopp (inklusive mervärdesskatt). Om flera tvister uppkommer ska dessa räknas som en tvist,

- om de enligt 14 kapitlet rättegångsbalken handläggs eller skulle ha kunnat handläggas gemensamt i en rättegång vid domstol, även om de handläggs som olika mål vid ett eller flera tillfällen
- om yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

Om du delges misstanke för flera brott och åtal för dessa brott väcks samtidigt gäller försäkringen med ett försäkringsbelopp.

3.9.7 Åtgärder vid tvist

3.9.7.1 Ombud

För att försäkringen ska gälla måste den försäkrade anlita ombud som företrädare den försäkrade i förhandlingar och rättegång.

Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till tvistens beskaffenhet, omfattning och den ort som den försäkrade är bosatt eller orten där tvisten eller brottet är föremål för prövning. Ombudet ska antingen vara

- ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot
- annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

Ombudet, Moderna och den försäkrade har rätt att begära prövning hos Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor av ombudets lämplighet. Nämndens beslut är endast rådgivande.

Vid tvist gällande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader mellan ombud som är ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot samt Moderna ska prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och Moderna förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

Övriga ombud och försäkrad har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor. Ombudet och försäkrad förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

3.9.7.2 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning betalas enligt de regler som framgår av Allmänna avtalsbestämmelse AB-DF.

3.10 Krisförsäkring

Försäkringen gäller för skadehändelser som inträffat under försäkringstiden.

3.10.1 Omfattning

Krisförsäkring ingår för fordon som är minst halvförsäkrat.

3.10.2 Vem försäkringen gäller för

De försäkrade är

- föraren av försäkrat fordon
- arbetstagare hos försäkringstagaren
- make/sambo till försäkrad enligt ovan

3.10.3 Vad försäkringen gäller för

3.10.3.1 Kristerapi

För försäkrad som råkar ut för någon av nedanstående skadehändelser och detta medför en psykisk kris; ingår Kristerapi. Skadehändelser som avses

- trafikolycka
- arbetsolycka i samband med användning av fordonet
- rån, hot eller överfall i samband med färd med fordonet

Rån, hot och överfall ska polisanmälas.

3.10.4 Ersättning lämnas för

- a) Behandlingskostnad till följd av ersättningsbar skada enligt ovan. Med behandlingskostnad menas kostnad för samtalsterapi (psykologkonsultation). Ersättning lämnas med maximalt 10 behandlingstillfällen. Tiden under vilken behandling ges är begränsad till 12 månader efter inträffad skada. Innan behandling påbörjas skall samråd ske med Moderna.
- b) Skäliga resekostnader i Sverige beräknade enligt bestämmelser i Lagen om allmän försäkring.

3.10.5 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom det så kallade Gröna Kort-området. Behandlingen skall dock alltid ske i Sverige.

3.10.6 Undantag

Försäkringen gäller inte för behandlingskostnad som

- a) uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.
- b) uppstått då den försäkrade utan skälig anledning utsatt sig för risken att skadas.

3.10.7 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

3.10.8 Annan försäkring

Får den försäkrade ersättning från annan försäkring för de kostnader som avses i punkt 3.10.3 minskas ersättningen i denna försäkring med motsvarande belopp.

3.11 Djurkollisionsförsäkring

3.11.1 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada på försäkrat fordon i samband med att djur, plötsligt och oförutsett kommit ut på vägbana. Ersättning lämnas även om vagnskadeförsäkring inte tecknats. Dock gäller reglerna för ersättningsbar vagnskadeförsäkring eller vagnskadegaranti.

3.11.2 Vid skada

Vid kollision med större djur såsom älg, rådjur, hjort m.fl. samt med tamboskap skall anmälan göras till markägaren och polisen, anmälan härom skall bifogas skadeanmälan till Moderna.

3.11.3 Försäkringsbelopp

Ersättning betalas med högst 20 % av prisbasbeloppet.

3.11.4 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

3.15 Vagnskadeförsäkring

3.15.1 Försäkring gäller vid skada

Genom trafikolycka eller annan yttre olyckshändelse. Försäkringen gäller även vid skada för skada som uppstått under transport på annat transportmedel

3.15.2 Försäkringen gäller inte för skada

- på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet.
- som består i slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll.
- som orsakats genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i 3.15.1 betalas dock.
- som inträffar när fordonet körs på fruset vatten, om det inte körs på vinterväg som Trafikverket ansvarar för.
- som är ersättningsbar genom 3.4.1 brandförsäkring eller 3.6.1 stöldförsäkring.

3.15.2.1 Säkerhetsföreskrifter

- Bestämmelser som meddelats i lag eller författning eller av myndighet i syfte att förhindra eller begränsa skada skall följas.
- Försäkringstagaren ska se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman.
- Fordonet ska ha lagstadgad utrustning.
- Fordonets maxmilast får inte överskridas.
- Gällande bestämmelser för kör- och vilotider skall följas.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättning kan minskas eller utebli. Se Allmänna avtalsbestämmelser 38.20 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

3.15.3 Självrisiker

Självrisiken framgår av ditt försäkringsbrev.

3.15.3.1 Höjdledsskada

En extra självrisk om 50 % av prisbasbeloppet tillkommer vid vagnskada som uppstått genom att fordon eller tillkopplat släpfordon varit för högt med hänsyn till förhållandena där det framfördes eller drogs, (t ex. pga. bro, hängande anordningar, tak etc.).

3.15.3.2 Kör- och Vilotidsregler

Vid skada som uppstått genom att föraren brutit mot gällande arbetstidsregler, vilotidsregler eller kör- och vilotidsregler tillkommer en extra självrisk utöver vald vagnskadesjälvrisk. Denna är 50 % av prisbasbeloppet vid varje skada.

3.15.3.3 Extra självrisk utanför EES området med undantag för Andorra och Schweiz.

Vid vagnskada gäller dock att självrisiken är 1 Prisbasbelopp om händelsen sker utanför EES området med undantag för Andorra och Schweiz. Dock gäller att om högre självrisk valts än 1 Prisbasbelopp är det den valda självrisiken som gäller.

3.16 Ersättnings- och värderingsregler

Försäkringen ersätter din ekonomiska förlust enligt nedanstående regler. Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas ersätts inte. Affektionsvärde eller annat värde av personlig natur ersätts inte heller.

Moderna Försäkringar har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller repareras samt reparationsmetod eller ersättas med närmast motsvarande egendom. Moderna Försäkringar har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Vi övertar äganderätten till all förlorad egendom som vi ersatt.

Försäkringstagaren ska själv som ägare till fordonet efter vårt medgivande beordra reparation och godkänna eller reklamera utfört arbete.

Begagnade originaldelar ska om så är möjligt användas. Skadade plastdetaljer ska repareras om så är möjligt.

Vid förlust av försäkrat föremål ska försäkringstagaren kunna styrka såväl ägarskap av det förlorade föremålet som vad det är värt och hur gammalt det är. Skadade föremål ska under skaderegleringstiden hållas tillgängliga för eventuell besiktning.

Ersättning för skada grundas på egendomens värde vid köp i allmänna handeln omedelbart före skadan (marknadsvärdet). Om fordonet i förhållande till dess marknadsvärde inte är lönsamt att reparera eller om det inte kommit tillrätta efter stöld värderar vi fordonet inklusive utrustning enligt punkt 3.1.1.

Om marknadsvärdet inte kan fastställas tillämpas en schabloniserad avskrivning enligt tabell nedan. Vid återanskaffning av fabriksmonterad ljud- och bildutrustning lämnas ersättning utan avdrag för ålder. Om utrustningens fabrikat, modell, ålder och ursprung inte kan styrkas med inköpshandlingar, garantibevis eller motsvarande, betalas normalt ingen ersättning.

Avskrivningsregler för viss utrustning till fordonet

Ljud- och bildutrustning, batterier, lättmetallfälgar mm (avskrivning i procent)

föremål	< 1 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år
ljud- och bildutrustning	0	10	20	30	40	50	60	80	80
navigationsutrustning	0	10	20	30	40	50	60	80	80
bilbatterier	0	20	40	60	80	80	100	100	100
batteri till elfordon	0	20	40	75	100	100	100	100	100
lättmetallfälgar	0	10	10	15	25	50	70	80	80
vinterdäck*	0	10	30	50	80	80	80	80	80

Däck, avskrivning i procent

körda mil	standarddäck	lågprofildäck, 60 profil och lägre
högst 500	0	0
501- 1 000	10	10
1 001-2 000	20	20
2 001-3 000	30	40
3 001-4 000	50	60
4 001-5 000	70	80
över 5 001	80	100

* Förutsätter att däcken är funktionsdugligt skick och uppfyller de lagliga krav som gäller däck.

3.16.1 Nyvärdesersättning

Vid skada på bil som är ersättningsbar från egendomsskyddet, lämnas ersättning för personbil med ny bil av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell som den skadade (nyvärdesersättning) om följande förutsättningar är uppfyllda.

- bilen är seriemässigt tillverkad.
- bilen omfattas i Sverige av fabrikantens garantier och den svenska generalagentens andra åtaganden.
- försäkringstagaren har ägt bilen oavbrutet sedan den registrerades första gången.
- skadan har hänt inom ett år efter det bilen registrerades första gången (förregistrering hos bilhandlare räknas inte).
- bilen har körts högst 20 000 km.

Skälig reparationskostnad för bilen och den utrustning som ingår i bilens inköpspris beräknas överstiga 50 % av inköpspriset vid skadetillfället. Vid beräkningen räknas mervärdesskatt eller annan jämförlig skatt in i reparationskostnaderna. Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om den ingick i bilens "nypris".

Om det finns särskilda skäl har vi rätt att i stället ersätta skadan kontant med ett belopp som motsvarar vad vi skulle fått betala för att skaffa motsvarande ny bil.

3.16.2 Vi ersätter inte

- Kostnad för förbättring eller förändring av fordonet, som gjorts i samband med att skada reparerats.
- Merkostnad som beror på att bolagets anvisningar om inköpsställe inte inhämtats eller följts.
- Eventuell värdeminskning efter reparation på grund av skada.
- Merkostnad genom reparationsarbete på övertid eller genom att reservdelar fraktats på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om inte bolaget särskilt godkänt merkostnaden.
- Ersättning för normalt slitage eller värdeminskning på grund av att fordonet brukats i samband med stöld eller tillgrepp.
- Mervärdesskatt när försäkringstagaren är redovisningsskyldig för sådan skatt.
- Merkostnad på grund av att skadad egendom ersätts med ny egendom.
- Kostnader för lackering, foliering eller stripes som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet.

Kostnad för det egna företagens varumärkes- eller mönsterskyddade firmasymbol och för reklamtext för det egna företaget betalas dock, men högst med ½ prisbasbelopp. Kostnad för annans varumärkes eller mönsterskyddade firmasymbol ersätts om det finns skriftligt avtal om att denna skall finnas på fordonet, men högst med ½ prisbasbelopp. Kostnader för motivlack, randning, dimning/flera färger, foliering eller stripes betalas dock, men högst med ½ prisbasbelopp.

Försäkringen ersätter din ekonomiska förlust enligt nedanstående regler. Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas ersätts inte.

Affektionsvärde eller annat värde av personlig natur ersätts inte heller. Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas kontant eller repareras samt reparationsmetod eller ersättas med närmast motsvarande egendom. Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Vi övertar äganderätten till all förlorad egendom som vi ersatt. Du ska själv som ägare till fordonet efter vårt medgivande beordra reparation och godkänna eller reklamera utfört arbete.

Begagnade originaldelar ska om så är möjligt användas. Skadade plastdetaljer ska repareras om så är möjligt.

Vid förlust av försäkrat föremål ska du kunna styrka såväl att du äger det förlorade föremålet som vad det är värt och hur gammalt det är. Kravet på sådant styrkande är större ju högre värde föremålet har. Skadade föremål ska under skaderegleringstiden hållas tillgängliga för eventuell besiktning.

Ersättning för skada grundas på egendomens värde vid köp i allmänna handeln (marknadsvärde) omedelbart före skadan. Om fordonet i förhållande till dess marknadsvärde inte är lönsamt att reparera eller om det inte kommit tillräkta efter stöld värderar vi fordonet inklusive utrustning enligt punkt 3.1.2. Från denna regel görs avsteg och enligt nästa stycke.

3.16.2 Bärgning och hämtning

Om skada är ersättningsbar, ersätter vi också nödvändig bärgning till närmaste verkstad som kan reparera. Vid skada utomlands betalar vi även transport till närmaste verkstad i Sverige som kan reparera, om vi anser att sådan transport är nödvändig. Efter stöld eller tillgrepp ersätter vi dina skäliga kostnader för att hämta fordonet. Finns särskilda skäl kan vi hämta fordonet. Vi avgör om transport till fordonets hemort eller till annan ort ska betalas.

3.16.4 Äganderätten till ersatt egendom

Moderna övertar äganderätten till fordonet eller delar som ersatts, om inte annat överenskommits.

4. Tilläggförsäkringar

Tillägg du kan teckna till din grundförsäkring. Försäkringen kan endast tecknas som tillägg till minst halvförsäkrat fordon i Moderna.

- Avbrott
- Trafikolycksfall
- Rörelseförsäkring - Budbilsåkeri
- Transportörsansvar (se separat villkor)

4.1 Avbrottsförsäkring

Avbrottsförsäkring ingår om detta anges på försäkringsbrevet.

4.1.1 Vad försäkringen gäller för

- Ersättning lämnas om fordonet inte kunnat användas på grund av
- ersättningsbar brand-, stöld- eller glasskada
  - ersättningsbar vagnskada om vagnskadeförsäkring finns

- ersättningsbar skada som ersätts genom vagnskadegaranti.
- plötslig oförsedd skada på antingen motor eller kraftöverföring genom bräckage, skärning eller sprickbildning förutsatt att bilen vid skadetillfället inte har körts mer än 25 000 mil
- plötslig oförsedd skada som drabbat fabriksny eller fabriksreoverad motor eller kraftöverföring, förutsatt att skadan inträffat inom ett år från dagen för inmonteringen.

4.1.2 Undantag

Ersättning lämnas inte

- om försäkringstagaren får stilleståndsersättning från trafikförsäkringen, annan skadeståndersättning eller ersättning för inkomstförlust på grund av personskada, annat än då avbrottsersättningen är högre. I sådant fall betalas mellanskillnaden.
- Om fordonet före skadetillfället var avställt eller var belagt med körförbud.

4.1.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden.

4.1.4 Ersättningsformer

Ersättning lämnas antingen med visst belopp per dag enligt 4.1.5 eller för hyrbilskostnader enligt 4.1.6. Försäkringstagaren har rätt att växla mellan ersättningsformerna under avbrottsperioden.

4.1.5 Ersättningsbelopp

Ersättning per dygn;

För budbilsföretag med 1–5 fordon gäller följande ersättning per dygn;
1:a till och med 5:e dygnet 910 kr
från och med 6:e dygnet 410 kr

Budbilsföretag med fler än 5 fordon
1:a till och med 5:e dygnet 680 kr
från och med 6:e dygnet 325 kr

4.1.6 Hyrbilskostnader

Ersättning lämnas med 75 % av dygns- och kilometerkostnaden för hyrbil, storleksmässigt likvärdigt det försäkrade fordonet och enligt hyrbilsföretagets bilgruppsindelning.

4.1.7 Karens

Med karenns menas att ersättning inte lämnas under viss tid (karenstid). Denna räknas från och med första arbetsdagen efter skadedagen, eller från och med första reparationsdagen om fordonet kunnat användas trots skadan. Vid ersättningsbar kaskoskada tillämpas 3 dygns karenns.

Om fordonet, vid stöld av hela fordonet, var utrustat med elektronisk startspärr eller spårsändare och dessa var i funktion vid stöldtillfället gäller försäkringen utan karenns.

4.1.8 Ersättningstid

Ersättning lämnas under skäligen reparationsstid dock högst 45 arbetsdagar, karenstiden oräknad. Den försäkrade skall efter förmåga begränsa reparationstidens längd. Ersättning lämnas inte för dag som förlorats på grund av dröjsmål eller annan underlåtenhet från försäkringstagarens sida. Sker ej reparation av skadat fordon, lämnas ersättning för beräknad reparationsstid, dock högst den tid som kan anses rimlig för anskaffande av likvärdigt fordon (max 45 dagar).

Vid stöld av fordonet gäller

- att ersättning lämnas för den tid fordonet är borta (högst 45 arbetsdagar).
- att ersättning dessutom lämnas för den tid som anses rimlig för att skaffa annat likvärdigt fordon, eller för att reparera återfunnet fordonet. Allt ska rymmas inom ersättningstiden 45 arbetsdagar.

4.3 Trafikolycksfall

4.3.1 Vad försäkringen gäller för

Trafikolycksfallsförsäkring gäller för personskada på fordonets förare och passagerare som uppkommer till följd av trafik med det försäkrade fordonet och som medför medicinsk invaliditet.

4.3.1.1 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för försämrat hälsotillstånd beroende på ett kroppsfel som antingen redan fanns vid olycksfallet eller som tillstött senare utan samband med trafikolycksfallet.

4.3.2 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom det så kallade Gröna Kort-området och transport mellan dessa länder.

4.3.3 Vad försäkringen gäller för

Avtalet ingås av arbetsgivaren och försäkringen gäller för försäkringstagaren och anställda förare inom företaget (de försäkrade) om inte annat anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller för person som är försäkrad i allmän försäkringskassa i Norden.

4.3.4 Försäkringsbelopp

Trafikolycksfall gäller medicinsk invaliditet (100 %), 600 000 kr per person samt dödsfall 20 000 kr.

4.3.5 Ersättning

Ersättning lämnas vid skada till följd av trafikolycksfall. Med trafikolycksfall menas kroppsskada som drabbar försäkrad ofrivilligt genom skada i följd av trafik med det försäkrade fordonet.

Ersättning lämnas

- vid medicinsk invaliditet. Högsta ersättningsbelopp är 600 000 kr
- med 3 600 kr (engångsersättning) vid inskrivning på sjukhus i minst 72 timmar
- med 2 000 kr (engångsersättning) vid sjukskrivning i minst 7 arbetsdagar
- med 20 000 kr till dödsboet om den försäkrade avlider till följd av trafikolycksfall inom 12 månader från skadedagen.

4.3.5.1 Medicinsk invaliditet

Med medicinsk invaliditet avses en bestående fysisk funktionsnedsättning utan hänsyn till den skadades yrke, fritidsintressen eller andra speciella förhållanden. Graden av invaliditet bestäms med ledning av för försäkringsbranschen fastställd tabell (Gradering av medicinsk invaliditet - 1996). Ersättning lämnas upp till 600 000 kr. För att försäkringsersättning ska kunna utbetalas krävs att den medicinska invaliditeten inträtt och att funktionsnedsättningen objektivt fastställts. Moderna har rätt att med egen sakkunnig läkare pröva och fastställa funktionsnedsättningen. Ersättningens storlek bestäms i förhållande till graden av förväntad bestående medicinsk invaliditet. Rätt till ersättning föreligger om minst ett år förflutit sedan olycksfallet inträffade och en bestående invaliditetsgrad på minst 5 % inträtt inom 3 år från den tidpunkt då olycksfallet inträffade.

4.3.6 Omprövning av beslut

Om invaliditetsgraden som låg till grund för den utbetalda ersättningen förvärras kan den försäkrade begära omprövning av beslutet under förutsättning att en väsentlig bestående försämring skett pga. av samma skada. Omprövning kan inte ske senare än tre år efter den dag invaliditetsgraden fastställdes första gången.

4.3.6.1 Inskränkning i försäkringens giltighet

4.3.6.1.2 Krigstillstånd

Vid krigstillstånd och andra politiska oroligheter lämnas inte ersättning för trafikolycksfall som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution, politiska oroligheter eller uppror.

4.3.6.1.3 Brottslig handling

Försäkringen gäller inte för händelse som uppstått i samband med att förare utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

4.3.6.1.4 Alkohol och narkotika mm.

Försäkringen gäller inte om föraren varit påverkad av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel, narkotiska preparat och inte heller om skadan har samband med användning av läkemedel på ett felaktigt sätt.

4.3.6.1.5 Ej behörig förare

Försäkringen gäller inte om föraren saknar behörighet att framföra fordonet.

4.3.7 Åtgärder för utbetalning av ersättning

För att försäkringsersättning skall utbetalas skall den försäkrade under utredning för fastställande av graden av invaliditet stå under fortlöpande läkartillsyn och iaktta läkares föreskrifter samt följa av Moderna lämnade anvisningar som avser att begränsa följderna av olycksfallet.

Vid skada måste

- anmälan om skadan omgående göras till Moderna
- läkare, inom offentlig vård eller som har vårdavtal med sjukvårdshuvudman, anlitas utan dröjsmål
- läkares föreskrifter följas
- den behandlande läkaren få medgivande att lämna alla upplysningar till Moderna som är av betydelse för bedömning av ersättningsfrågan

- om Moderna begär det, skall den försäkrade/vårdnadshavaren ge en av Moderna utsedd läkare, tillfälle till undersökning
- om Moderna begär det, skall övriga handlingar lämnas, som erfordras för bedömning av ersättningsfrågan. Läkarevode och andra kostnader (gäller dock inte ersättning för inkomstbortfall) för av Moderna särskilt påfordrad läkarundersökning ersätts av Moderna.

4.3.8 Försäkringen upphör

Trafikolycksfallsförsäkringen upphör

- om ordinarie bilförsäkring ändras till att enbart omfatta trafikförsäkring eller avställningsförsäkring
- om bilförsäkringen annulleras.

4.3.9 Självrisk

Trafikolycksfall gäller utan självrisk.

4.5 Rörelseförsäkring - Budbilsföretag

4.5.1 Egendomsförsäkring för verksamheten

Försäkringen gäller den egendom som du som försäkringstagaren äger, hyr eller lånar.

4.5.1.1 Vilken egendom som är försäkrad

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd skada på eller förlust av försäkrad egendom bestående av

- verktyg och mindre redskap
- förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel
- reservdelar till försäkrade fordon
- utrustning för kontor och lagerlokal
- kontorsinventarier och ledningar som inte är att anse som byggnad
- ritningar, arkivalier och datainformation.

4.5.1.2 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden, i försäkringstagarens kontor, garage, eller lager.

4.5.1.3 Försäkringen gäller inte för

Skada som har samband med annan verksamhet än budbilsåkeri.

Försäkringen gäller inte för skada som består i

- förslitning, utmattning, förbrukning, svinn, diffusion eller fortgående sprickbildning
- erosion, kavitation, korrosion
- förlust av egendom som glömts, förlagts eller tappats bort
- olovligt brukande, förskingring, olovligt förfogande eller bedrägeri
- att information på datamedia, blir obrukbar eller förlorats till följd av tillverkningsfel eller brist hos datamedia, felhantering, felprogrammering eller liknande

Försäkringen gäller inte om ersättning till någon del kan utgå från annan objektsförsäkring eller garanti.

4.5.1.4 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är högst 3 prisbasbelopp per företag vid varje skadetillfälle.

4.5.1.5 Allmänna säkerhetsföreskrifter

- Egendomen ska tas om hand på ett efter omständigheterna tillfredställande sätt så att den inte stjäls, går förlorad eller skadas. Hur högt kraven ställs beror bland annat på egendomens art och värde. Om säkerhetsföreskrifterna åsidosätts kan ersättningen sättas ned.
- Vidare gäller som säkerhetsföreskrift att bestämmelser i lag, annan författning eller föreskrift meddelad av myndighet som är till för att förhindra eller begränsa skada skall följas.
- Lämnade anvisningar från tillverkare, leverantör eller installatör skall följas.

4.5.1.6 Säkerhetsföreskrifter för stöld

Försäkringstagarens ordinarie kontor och garage/depå

- a) dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med en godkänd låsenhet.
- b) skjutdörr ska vara låst med en godkänd låsenhet med hakande funktion.
- c) parskjutdörr ska vara låst med en godkänd låsenhet med hakande funktion i framkanten, och en godkänd låsenhet, utan krav på godkänt slutbleck, med hakande funktion i varje bakkant.
- d) dörr till container ska vara låst med en godkänd låsbom i hänglåsklass 4.
- e) nödutgång ska vara låst med en godkänd låsenhet inkl. elektrisk upplåsningkontroll kopplad till en för verksamheten väsentlig funktion.
- f) öppningsbart fönster i omslutningsyta ska vara stängt och invändigt reglat.
- g) annan öppning i omslutningsyta som är större än 150 x 300 mm ska vara försedd med godkänt galler i klass 3, enligt Svenska Stöldskyddsföreningens "Norm för galler".

4.5.1.6.1

Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel kvarlämnats i låset. Nyckel till försäkringslokal ska, om den förvaras på försäkringsställe, förvaras i låst skåp eller låda. Skåp eller låda anses inte låst om nyckel kvarlämnats i eller i anslutning till låset. Nyckel till försäkringslokal får inte vara märkt så att den kan identifieras. Lås till försäkringslokal ska omedelbart bytas eller ändras om det finns anledning att misstänka att någon obehörig kommit över nyckel eller låskombination.

4.5.1.6.2 Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen kan minskas eller utebli. Se Allmänna avtalsbestämmelser 38.20 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

4.5.1.7 Självrisk

Självrisk är 20 % av prisbasbeloppet om inte annat anges i försäkringsbrevet.

4.5.2 Rånförsäkring

4.5.2.1 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom det så kallade Gröna Kort-området och transport mellan dessa länder.

4.5.2.2 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada genom rån eller överfall. Med rån avses tillgrepp genom våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara. Med överfall avses här att våld utövats på person. Försäkringen gäller också för skada genom lindrigare våld på person, förutsatt att våldet och tillgreppet omedelbart uppfattats av den som utsatts för våldet, att denne gjort vad som rimligen kan begäras för att hindra eller minska skadan och att händelsen kan styrkas genom tillförlitlig utredning.

4.5.2.3 Ersättningsregler

Vid inträffat rån eller överfall, lämnas ersättning för

- pengar och värdehandlingar som tillhör åkeriet
- mobiltelefon som tillhör åkeriet
- kläder och glasögon som tillhör förare

Undantag

Försäkringen gäller inte:

- När den som utsatts för rånet eller överfallet medverkat till eller främjat skadan.
- För pengar och värdehandlingar, om den som utsatts för rånet var under 18 år. Vid rån inom försäkringstagarens lokaler gäller dock inte denna åldersgräns.
- Vid utpressning eller kidnappning.

4.5.2.4 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är högst 1 prisbasbelopp vid varje skada.

4.5.2.5 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

4.5.3 Rättskydd för verksamheten

Tvister

4.5.3.1 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) i tvist som har direkt samband med den försäkrade verksamheten.

Fastighetsrättskydd

Försäkringen gäller för försäkringstagaren såsom ägare, brukare eller innehavare av fastighet, där verksamheten bedrivs och som till övervägande del används för denna.

4.5.3.2 När försäkringen gäller

Rättskydd lämnas om försäkringen är i kraft när tvisten uppkommer (tvistedagen) och om den då gällt under en sammanhängande tid av minst 2 år. Om försäkringen inte funnits i Moderna under en sammanhängande tid av 2 år, men motsvarande försäkring funnits i annat bolag, får den tid försäkringen funnits i annat bolag tillgodoräknas.

Om försäkringen gäller, men varit i kraft kortare tid än 2 år vid tvistens uppkomst, lämnas rättskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

Om försäkringen har upphört att gälla när tvisten uppkommer på grund av att den försäkrade verksamheten upphört och försäkring i annat bolag inte finns, lämnas rättskydd genom denna försäkring om de händelser och omständigheter som ligger till grund för anspråket har inträffat under den tid försäkringen varit i kraft och det därefter inte har gått mer än 10 år sedan dessa händelser eller omständigheter inträffade.

Anmärkning

Med tvist menas att rättsligen grundat krav har framställts och helt eller delvis avvisats av någon annan.

4.5.3.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för tvist eller mål dels med motpart som har hemvist inom Norden, dels som avser fastighet belägen inom Norden.

4.5.3.4 Vad försäkringen gäller för

Moderna betalar i följande fall (punkt 4.5.3.1.4.1 – 4.5.3.1.4.3) nödvändiga och skäligena ombuds- och rättegångskostnader som den försäkrade inte kan få betalda av motparten samt skäligena utredningskostnader beställda av ombudet.

4.5.3.4.1 I tvist utan rättegång

Den försäkrades egna ombudskostnader i tvist som kan prövas som tvistemål (t-mål) av tingsrätt, fastighetsdomstol, statens VA-nämnd, miljödomstol i Sverige eller motsvarande domstolar i övriga nordiska länder. Såvitt gäller miljödomstol avses endast tvist om skadestånd enligt 32 kap miljöbalken.

Försäkringen gäller således inte för tvist som endast kan handläggas av administrativa myndigheter, förvaltningsdomstolar eller andra specialdomstolar än vad som anges ovan.

Är tvisten sådan att den först handläggs av annan instans (till exempel kronofogdemyndighet, hyresnämnd, konkurrensverket eller lantmäterimyndighet) betalas endast kostnader som uppkommit efter sådan prövning eller handläggning.

4.5.3.4.2 I tvist med rättegång

Rättegångskostnader i tvist – både den försäkrades egna och sådana som han efter domstolsprövning förpliktas att utge – som uppstått vid angivna domstolar eller överdomstolar till dessa. I sådana mål gäller försäkringen även för resning, dock endast om resning beviljats, samt även hyresmål som prövas av Svea Hovrätt. Med rättegångskostnad avses även kostnad för medlare, förordnad enligt 42 kap rättegångsbalken.

Rättegångskostnader som den försäkrade vid förlikning under rättegång åtagit sig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt den försäkrade att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

4.5.3.4.3 I tvist med skiljeförfarande

Försäkringen gäller för kostnader för skiljeförfarande, om tvisten utan sådant förfarande kunde ha prövats av i "I tvist utan rättegång" första stycket nämnda domstolar.

Ersättning lämnas för kostnader för skiljeförfarande – både den försäkrades egna och sådana som han förpliktigas utge – med undantag för ersättning till skiljemännen.

4.5.3.4.4 Undantag

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna avtalsbestämmelser punkt 39, gäller följande;

Arbetstvist

Försäkringen gäller inte för tvist, mål eller ärende som rör förhållandet mellan arbetsgivare och nuvarande eller förutvarande arbetstagare (till exempel tvister gällande provisioner, arbetstvister eller liknande).

Småmål

Försäkringen gäller inte för tvist där värdet av vad som yrkas är lägre än 0,5 prisbasbelopp och därmed skall handläggas enligt reglerna 1 kap 3 d § rättegångsbalken (så kallade småmål). Dessa undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet.

Överlåtet anspråk

Försäkringen gäller inte för tvist som avser fordran eller annat anspråk, som överlåtits på den försäkrade eller som gäller borgensåtagande eller liknande åtagande.

Fordon

Försäkringen gäller inte för tvist som gäller den försäkrade såsom ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, luftfartyg, skepp, ång-, motor-, eller segelbåt.

Fastighet

Försäkringen gäller inte för tvist som gäller den försäkrade såsom ägare av annan fastighet eller innehavare av annan tomträtt än vad som anges i försäkringsbrevet, och inte heller då tvist har samband med köp eller försäljning av fastighet eller tomträtt.

Fastighets- eller miljödomstol

Försäkringen gäller inte för tvist som kan falla under prövning av fastighets- eller miljödomstol och där den försäkrade är att anse som sökande part.

Miljöfarlig verksamhet

Försäkringen gäller inte för tvist som rör sådan av försäkringstagaren bedriven eller planerad verksamhet eller del av denna som enligt föreskrifter i miljöbalken kallas miljöfarlig verksamhet, oavsett om dessa föreskrifter åberopas eller inte.

Försäkring

Försäkringen gäller inte för tvist som avser skadestånd mot den försäkrade om trafik- eller ansvarsförsäkring täcker eller skulle kunna täcka sådant skadeståndsansvar. Detta gäller oavsett om sådan försäkring är gällande eller inte.

Konkurs

Försäkringen gäller inte för tvist där den försäkrade är konkursgäldenär eller part i ackordsförhandling utan konkurs eller part i förfarande som gäller företagsrekonstruktion.

Obefogat intresse

Försäkringen gäller inte för tvist där den försäkrade inte har befogat intresse av att få sin sak prövad.

Brott

Försäkringen gäller inte för tvist som gäller skadestånd eller annat anspråk riktat mot försäkrad på grund av gärning som föranlett misstanke om eller åtal för brott som kräver uppsåt för straffbarhet.

Patent med mera

Försäkringen gäller inte för tvist som avser patent- eller annan immaterialrätt.

Marknadsföringslagen

Försäkringen gäller inte för tvist, mål eller ärende enligt marknadsföringslagen.

Medförsäkrade bolag

Försäkringen gäller inte för tvist som uppkommit mellan företag och koncern inom samma koncern eller mellan delägare som omfattas av detta försäkringsavtal.

4.5.3.5 Skattemål

4.5.3.5.1 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) i tvist som har direkt samband med den försäkrade verksamheten.

4.5.3.5.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för tvist i skattemål under förutsättning att försäkringen varit i kraft under det beskattningsår då den händelse som orsakade tvisten inträffade och alltjämt är i kraft när målet anhängiggörs. (Rättsskyddsförsäkringen för skattemål i annat bolag under del av denna tid får tillgodoräknas försäkrad).

4.5.3.5.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skattemål i Sverige.

4.5.3.5.4 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för nödvändiga och skäliga ombudskostnader i länsrätt, kammarrätt och regeringsrätt vid tvist i skattemål angående taxering av den försäkrade verksamheten.

4.5.3.5.5 Undantag

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna avtalsbestämmelser AB-DF punkt 39 gäller följande:

Skattebrott

Försäkringen gäller inte skattemål avseende skattebrottslagstiftning.

Skönstaxering

Försäkringen gäller inte skattemål avseende skönstaxering.

Förhandsbesked

Försäkringen gäller inte skattemål avseende förhandsbesked.

Eftertaxering

Försäkringen gäller inte skattemål avseende eftertaxering som beror på att försäkrad fullgjort sin uppgiftsplikt på ett oriktigt sätt.

Fastighetstaxering

Försäkringen gäller inte skattemål avseende fastighetstaxering.

Aktier

Försäkringen gäller inte skattemål som har samband med köp eller försäljning av aktier eller andra andelsbevis.

Småmål

Försäkringen gäller inte skattemål avseende beskattningsfråga där skattebeloppet är lägre än 0,5 prisbasbelopp.

Avgift – skattetillägg

Försäkringen lämnar inte ersättning vid skattemål avseende avgifter eller skattetillägg.

Ombudskostnad och statliga medel

Försäkringen lämnar inte ersättning vid skattemål avseende ombudskostnader i den mån dessa kan betalas av statliga medel.

Mervärdesskatt

Försäkringen lämnar inte ersättning vid skattemål avseende mervärdesskatt.

4.5.4 Gemensamma bestämmelser

4.5.4.1 Försäkringsbelopp - Högsta ersättning

Modernas ersättningsskyldighet är vid varje tvist eller skattemål begränsad till 5 prisbasbelopp. Ersättningen för samtliga tvister som uppkommit under ett försäkringsår är begränsad till 50 prisbasbelopp.

En skada föreligger om två eller flera av de försäkrade står på samma sida i en tvist. Även om den försäkrade har flera tvister skall dessa räknas som en skada om yrkande stöder sig på väsentligen samma grund.

Flera skattemål anses som ett mål om de hänför sig till samma beskattningsår. Kan den försäkrade i en och samma skada få ersättning från flera försäkringar i ett eller flera bolag begränsas ersättningen så att den tillsammans med ersättningen från övriga försäkringar uppgår till högst 5 prisbasbelopp.

4.5.4.2 Undantag

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna avtalsbestämmelser punkt 39 gäller följande;

Eget arbete med mera

Försäkringen gäller inte för kostnader som avser

- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle
- utredning om innehållet i utomnordisk rätt
- ombuds resor utom Norden
- verkställighet av dom, beslut eller avtal.

Vissa merkostnader

Försäkringen gäller inte för merkostnader som kan uppstå genom att den försäkrade

- anlitar flera ombud eller byter ombud
- anlitar annat ombud än vad som är lämpligt med hänsyn till orten där verksamheten bedrivs eller ärendets natur
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarit försumligt
- underlåtit att i eller utom rättegång tillvarata möjligheten att utfå ersättning av staten eller av motpart
- krävs på högre ersättning för ombuds- och utredningskostnader än vad som utdömts vid domstolsprövning.

Statlig rättshjälp

Försäkringen gäller inte för kostnad som skulle ha betalats av allmänna medel om den försäkrade ansökt om allmän rättshjälp.

4.5.4.3 Ersättningsregler

Ersättning betalas till den försäkrades ombud för försäkrades egna ersättningsbara kostnader enligt 4.5.4.4 när ärendet slutredovisats, i den mån försäkringsbeloppet inte tagits i anspråk av motpart genom verkställighet av dom eller liknande förfarande. Om försäkrad blir, eller riskerar att bli, ersättningskyldig för flera, har Moderna rätt att fördela resterande del av försäkringsersättningen.

4.5.4.4 Självrisk

Vid varje skadetillfälle dras från de sammanlagda ersättningsbara kostnaderna enligt 1.7 ett belopp som utgör den försäkrades självrisk. Självrisken är 20 % av prisbasbeloppet samt 20 % av överskjutande kostnad

Endast en självrisk tillämpas om flera skattemål hänför sig till samma beskattningsår.

4.5.4.5 Åtgärder vid tvist

Ombud

För att försäkringen skall gälla måste den försäkrade anlita ombud. Ombud skall anlitas innan talan väcks i domstol. Är tvist sådan att den enligt 4.5.3.4.1 först skall prövas av annan instans, skall ombud anlitas senast när sådan tvist överklagas.

Ombudet skall vara lämpligt med hänsyn till de krav som svensk lag eller det lands lag där processen drivs ställer på ett ombud och antingen vara

- ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot
- annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

Ombudet, Moderna och den försäkrade har rätt att begära prövning hos Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor av ombudets lämplighet. Nämndens beslut är endast rådgivande.

Vid tvist gällande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader mellan ombud som är ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot samt Moderna skall prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och Moderna förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

Övriga ombud och försäkrad har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor. Ombudet och försäkrad förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

4.5.4.6 Skaderegleringsbestämmelser och preskription

Vid skada skall den försäkrade följa de bestämmelser som framgår av Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 42.

4.5.4.7 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning betalas enligt de regler som framgår av Allmänna avtalsbestämmelser , punkt 43.

4.5.5 Ansvarsförsäkring för verksamheten

4.5.5.1 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen avser i försäkringsbrevet angiven verksamhet och gäller för försäkringstagaren (den försäkrade) och dennes arbetstagare för skada orsakad i tjänsten.

Försäkringen gäller för yrkesmässigt Budbilsåkeri.

För att full försäkring skall föreligga måste samtliga försäkringstagaren tillhöriga fordon som används i verksamheten ha ansvarsförsäkring i Moderna. I annat fall är Modernas ansvar begränsat till vad som svarar mot förhållandet mellan ansvarspremien för antalet försäkrade och ansvarspremien för det totala antalet lastbilar som ingår i verksamheten.

4.5.5.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som avser person- och sakskada som inträffar under försäkringstiden och som har samband med budåkeriverksamhet med fordon. Vid miljöskada gäller försäkringen enbart för skada som inträffar och upptäcks under försäkringstiden.

4.5.5.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden.

4.5.5.4 Försäkringsbelopp – Högsta ersättning

Försäkringsbeloppet, även om försäkringstagaren har en Rörelseförsäkring - Budbil för fler än ett fordon, är vid

- personuppgiftsskada 500 000 kr per skada och 5 000 000 kr för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.
- annan skada, 10 miljoner kr per skada och 20 miljoner kr för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.

Dessa belopp utgör högsta sammanlagda ersättning som Moderna betalar i varje skada för skadestånd inklusive ränta samt utrednings-, förhandlings-, rättegångs-, skiljemanna-, rönings- och räddningskostnader.

Serieskada

Modernas ersättningsskyldighet är begränsad till ett försäkringsbelopp för skador som orsakats av samma fel, defekt eller säkerhetsbrist hos en eller flera produkter, oavsett om skadorna inträffar under ett eller flera försäkringsår.

Flera skador av samma orsak vid samma tillfälle

För flera skador som uppkommit av samma orsak och som inträffat vid samma tillfälle. Det försäkringsbelopp som gällde vid den tidpunkt då första skadan inträffade tillämpas.

4.5.5.5 Vad försäkringen gäller för

Omfattning

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet enligt

- allmänna skadeståndsrättsliga regler
- allmänna bestämmelser som är utfärdade av Sveriges Åkeriföretag eller annan branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområdet, om dessa avtalats (försäkrade avtal).

4.5.5.5.1 Person- och sakskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person- och sakskada samt förmögenhetsskada som är en direkt följd av sådan person- eller sakskada.

Om försäkringen gör undantag för viss person- eller sakskada gäller försäkringen inte heller för förmögenhetsskada till följd av den undantagna skadan.

Försäkringen omfattar inte *ren förmögenhetsskada* med vilket förstås ekonomisk skada som uppkommit utan samband med att någon lider person- eller sakskada (Se dock punkt 4.5.5.5.3 nedan).

4.5.5.5.3 Ekonomisk och ideell skada vid dataregisteransvar

Personuppgiftsskada

Försäkringen omfattar även skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade i egenskap av registeransvarig kan åläggas enligt 48 § personuppgiftslagen (PUL).

4.5.5.6 Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som beräknas överstiga för skadan tillämplig självrisk åtar sig Moderna gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljeförfarande och i det fallet betala de rättegångs- eller skiljedomskostnader som uppkommer för den försäkrade eller som denne åläggs att betala och som inte kan utfås av motpart eller annan
- betala det skadestånd som överstiger självrisken och som den försäkrade är skyldig att betala enligt gällande skadeståndsrättsliga regler eller försäkrade avtal.

4.5.5.7 Undantag

Utöver allmänna undantag enligt Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 39 gäller följande.

4.5.5.7.1 Försäkringstagarens egendom

Försäkringen gäller inte för skada på försäkrads egendom.

4.5.5.7.2 Skada på levererad produkt eller egendom

Försäkringen gäller inte för

- skada på produkt eller egendom som den försäkrade levererat eller åtagit sig att leverera
- kostnad eller skada som uppkommer i samband med undersökning, reklamation, borttagande, återtagande, återställande, reparation, utbyte eller indragning av levererad produkt eller egendom
- skada som kan avhjälpas genom åtgärdande av fel, brist eller defekt hos levererad produkt eller egendom. Försäkringen gäller dock för skada på tidigare uppförd, såld eller levererad produkt eller egendom om skadan inträffar till följd av att den försäkrade
- fullgörande av avtal som inte är hänförligt till det tidigare leveransavtalet
- utföra underhålls- eller servicearbeten efter garantitidens utgång.

4.5.5.7.3 Utfästelse och garanti

Försäkringen gäller inte för skada i den mån skadeståndskravet endast kan grundas på uttrycklig eller underförstådd utfästelse eller garanti.

4.5.5.7.4 Kända fel och bristfälliga undersökningar

Försäkringen gäller inte för skada genom levererad produkt eller egendom när den försäkrade eller dennes arbetsledning

- kände till felet eller bristen innan skadan uppkom och låtit bli att vidta rimliga åtgärder för att förhindra den
- inte låtit utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa produktens eller egendomens lämplighet och detta medfört att defekt i produkten eller egendomen inte upptäckts.

4.5.5.7.5 Undantagen verksamhet

- verksamhet där försäljning av varor sker kontinuerligt
- det ansvar den försäkrade har i enlighet med transporträttsliga regler och bestämmelser.

4.5.5.7.6 Trafikansvar

Försäkringen gäller inte för skada som

- omfattas av Trafikskadelagen eller motsvarande utländsk lagstiftning
- inträffar till följd av trafik med motorfordon när det används inom inhägnat område
- inträffar då fordonet används inom tävlingsområde, när den försäkrade eller någon som denne ansvarar för är ägare, brukare eller förare av det motordrivna fordonet.

Dessa undantag tillämpas även om den försäkrade underlåtit att teckna trafikförsäkring.

4.5.5.7.7 Miljöskada

Försäkringen gäller inte för skada genom

- förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjöar eller andra vattenområden, grundvatten, luft samt mark, byggnad, anläggning eller anordning
- ändring av grundvattennivån
- buller, skakning, värme, lukt, ljus
- fukt eller kondens
- annan liknande störning

Försäkringen gäller inte heller för skada som är en följd av normalt och beräkneligt spill.

4.5.5.7.8 Fartyg och ansvar på sjön

Försäkringen gäller inte för sakskada till följd av kollision orsakad genom fartyg eller båt eller av dessa bogserade föremål.

4.5.5.7.9 Flyg- och flygplatsansvar

Försäkringen gäller inte för skada genom

- luftfartyg eller produkter ingående i luftfartyg.
- markutrustning avsedd att användas i samband med luftfart

Försäkringen gäller inte heller för det ansvar som kan åläggas den försäkrade i egenskap av flygplatsansvarig eller i samband med flygledning.

4.5.5.7.10 Annan transport

Försäkringen gäller inte för skada genom

- kassuner, pontoner, pontonkranar, mudderverk eller bogserade föremål
- järnväg, detta undantag omfattar dock ej spårbunden järnväg för transport av gods inom försäkringsstället.

4.5.5.7.11 Läkemedel, asbest med mera

Försäkringen gäller inte för skada genom läkemedel, asbest, PCB, tobak, formaldehyd eller andra otillåtna ämnen.

4.5.5.7.12 Förutsebar skada

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats av handlande eller underlåtenhet att handla som – med hänsyn till omständigheterna – inneburit en betydande risk för skadans uppkomst. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att varken den försäkrade eller dennes arbetsledning har varit medveten om eller borde ha varit medveten om skaderisken.

4.5.5.7.13 Lag, myndighets föreskrift eller beslut

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats genom åsidosättande av lag, myndighets föreskrift eller beslut, domstols dom eller beslut, såvida inte den försäkrade kan visa att den försäkrade eller dennes arbetsledning varken haft eller borde ha haft kännedom om åsidosättandet.

4.5.5.7.14 Böter, viten eller straffskadestånd

Försäkringen gäller inte för böter, viten, straffskadestånd ("punitive damages") eller annan liknande kostnad.

4.5.5.7.15 Krav mellan försäkrade

Försäkringen gäller inte för skada som de försäkrade orsakar varandra, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

4.5.5.8 Ersättningsregler

Moderna ersätter

- kostnader och skadestånd enligt åtagande i punkt 4.5.5.6
- räddningskostnad enligt Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 41.3 med avdrag för självrisk enligt punkt 4.5.5.9

4.5.5.9 Självrisk

Grundsjälvrisk

Vid varje skadetillfälle dras från de sammanlagda kostnaderna för skadestånd, Modernas utredning, förhandling, rättegång, skiljeförfarande och räddningsåtgärd ett belopp som utgör den försäkrades självrisk. Självrisken är 20 % av prisbasbeloppet. Se även särskilda självrisker nedan.

Flera skador – Serieskada

Endast en självrisk – den som gäller då den första skadan inträffade – skall tillämpas

- vid flera skador som orsakats av samma defekt hos en eller flera produkter
- för skador som uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle.

Särskild självrisk

För vissa skadehändelser är självrisken förhöjd enligt nedan. Är den valda grundsälvrisken högre än de särskilda självriskerna gäller den högre grundsälvrisken.

Heta arbeten

Självrisken är 30 % av skadekostnaden, dock lägst 1 prisbasbelopp och högst 10 prisbasbelopp vid sakskada genom heta arbeten.

Brandfarlig vätska

Självrisken är 1 prisbasbelopp vid sakskada genom brandfarlig vätska samt oljor av alla slag.

4.5.6.11 Åtgärder vid skada

Vid skada skall den försäkrade vidta de åtgärder som framgår av Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 41.

4.5.6.12 Skaderegleringsbestämmelser och preskription

Vid skada skall den försäkrade följa de bestämmelser som framgår av Allmänna avtalsbestämmelser, punkt 42.

4.5.6.13 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning betalas enligt de regler som framgår av Allmänna avtalsbestämmelser punkt 43.

5. Särskilda försäkringsvillkor

5.2 Avställningsförsäkring

5.2.1 Giltighetsområde

Avställningsförsäkringen gäller endast i Sverige.

5.2.2 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller om detta anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller endast i Sverige. Försäkringen gäller när fordonet är avställt i vägtrafikregistret och inte brukas. Försäkringen gäller dock för färd till och från Svensk Bilprovnings närmaste bilprovningsanläggning.

Avställningsförsäkring omfattar villkoren för;

- brandförsäkring
- glasruteförsäkring
- stöldförsäkring inklusive skadegörelse
- rättsskyddsförsäkring avseende fordonet
- egendomsförsäkring för företag
- vagnskadeförsäkring (begränsad till att omfatta skada genom annan yttre olyckshändelse).
Vagnskadeförsäkringen gäller inte för skada som inträffar när fordonet brukas.

5.2.3 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

Allmänna bestämmelser

Utöver försäkringsvillkoren gäller också reglerna i Försäkringsavtalslagen för din försäkring.

I övrigt hänvisas till Allmänna avtalsbestämmelser där det också finns ett antal definitioner med anknytning till detta villkor.

Om du är missnöjd med skaderegleringen

Om du inte är nöjd med vårt beslut kan ett telefonsamtal eller ett brev till skaderegleraren vara tillräckligt för att problemet ska klaras upp.

Du har även möjlighet att få klagomål och tvist som rör försäkringen prövad av nedan angivna nämnder.

Försäkringsbolagets Skadeprövningsnämnd

Skriv till Skadeprövningsnämnden om du vill ha ditt ärende prövat.

Moderna Försäkringar
Skadeprövningsnämnden
Box 7830, 103 98 STOCKHOLM

Du har alltid möjlighet att väcka talan mot oss vid allmän domstol.

Anmäl skada

Telefon dygnet runt: 0200-21 21 20
Fax: 0696-500 30
E-mail: skador-foretagsmotor@modernaforsakringar.se

Adress:

Moderna Försäkringar
FE 374, 106 56 STOCKHOLM